

Abstract

The project focuses on Icelandic fisheries with emphasis on ground fishing 1980-2000. The project seeks answer to the investigative question "Has fisherman behaviour changed towards ground fishing with Quota system?"

Seven different definitions of fishing effort are examined. The project includes examination on development of fishing effort and catch per unit of effort, CPUE. Changes in fisherman behaviour are investigated based on hand-line, long-line, nets, Danish seine and trawls. Fisheries management and fisheries economics are taken into count.

The establishment and changes on the Fisheries management are followed trough. Data from Fisheries Association of Iceland, Directorate of Fisheries, Statistics Iceland and National Economic Institute are the base for the project.

Laws and regulations connected to the Fisheries management changed considerably but the environment is more stable. The data that are examined are different and differential data delay comparison. Changes of fisherman behaviour are as follows: Fishing effort in ground fish has reduced for more fishing effort criteria, than those criteria that effort has increased. Fishing effort increased a lot into the 90's but then it reduced. CPUE was less in 2000 than 1980, despite reduced fishing effort. CPUE has increased since the mid 90's. Catch and effort for net and trawl boats has reduced. Catch and effort for Danish seine boats has increased the most.

Key words

Icelandic fisheries, Fisheries management, Fisheries economics, Fishing effort, Fisherman behaviour

Útdráttur

Verkefnið snýr að Íslenskum sjávarútvegi með áherslu á botnfiskveiðar á árunum 1980-2000. Með verkefninu er leitast við að svara rannsóknarspurningunni: Hefur útgerðarmynstur við botnfiskveiðar við Ísland breyst með tilkomu aflamarkskerfis við stjórn fiskveiða?

Skoðaðar eru sjö mismunandi skilgreiningar á sókn. Í verkefninu er skoðuð þróun sóknar, og afla á sóknareiningu. Kannaðar eru breytingar á útgerðarmynstri þar sem horft er til handfæra, línu, neta og snurvoðarbáta auk botnvörpunga. Fiskihagfræði og fiskveiðistjórnunarkerfi eru höfð til hliðsjónar.

Mótun fiskveiðistjórnunarkerfisins og breytingar á því eru raktar. Til grundvallar eru gögn frá Fiskifélagi Íslands, Fiskistofu, Hagstofu Íslands og Þjóðhagsstofnun sem eru skoðuð og samþætt.

Mikið rót var á lögum og reglum er fylgdu í kjölfar fiskveiðistjórnunarkerfisins en dregið hefur úr því. Gögn þau sem skoðuð voru eru mismunandi og tefja fyrir samanburði. Þær breytingar sem orðið hafa á útgerðarmynstri á rannsóknartímabilinu eru sem hér segir: Sókn í botnfisk hefur minnkað fyrir fleiri sóknarviðmiðanir en þær sem sóknin hefur aukist. Sókn jókst mikið fram á tíunda áratuginn en svo dró úr sókn. Afli á sóknareiningu var minni árið 2000 en 1980, þrátt fyrir minnkandi sókn. Afli á sóknareiningu hefur aukist frá miðjum tíunda áratugnum. Afli og sókn netabáta og botnvörpunga hefur minnkað. Afli og sókn Snurvoðarbáta hefur aukist mest.

Lykilorð

Íslenskur sjávarútvegur, fiskveiðistjórnunarkerfi, fiskihagfræði, sókn, útgerðarmynstur.